

Suvestinė redakcija nuo 2012-04-01 iki 2016-05-31

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [27-966](#); Žin. 2012, Nr. [39-1930](#), i. k. 1081100NUTA00000163

Nauja redakcija nuo 2012-04-01:

Nr. [325](#), 2012-03-28, Žin. 2012, Nr. 39-1930 (2012-03-31), i. k. 1121100NUTA00000325

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO PATIKIMUMO UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

2008 m. vasario 26 d. Nr. 163
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo (Žin., 2000, Nr. [89-2743](#); 2011, Nr. [87-4186](#)) 5 straipsnio 12, 14 punktais ir 45 straipsnio 2 dalimi ir įgyvendindama 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 994/2010 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinama Tarybos direktyva 2004/67/EB (OL 2010 L 295, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 994/2010), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti pridedamą Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašą (toliau – Aprašas).

2. Nustatyti, kad nenutrūkstamas gamtinių dujų (toliau – dujos) tiekimas buitiniams vartotojams užtikrinamas sudarant ir laikant dujų atsargas pagal tokį grafiką: nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. – 10 dienų, o vėliau papildomai po 10 dienų kasmet, kol bus pasiekta 60 dienų. Dujų atsargų kiekis apskaičiuojamas vadovaujantis praėjusių 3 metų faktinio dujų sunaudojimo vidutiniu mėnesiniu šaltojo periodo vidurkiu.

3. Nustatyti, kad šio nutarimo 2 punktą netenka galios 2012 m. rugpjūčio 31 dieną. Dujų tiekimo įmonės 2012 m. rugsėjo 1 d. turi būti sukaupusios Aprašo 8 punkte nustatytą kiekį dujų atsargų.

MINISTRAS PIRMININKAS

GEDIMINAS KIRKILAS

ŪKIO MINISTRAS

VYTAS NAVICKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2008 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 163

(Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2012 m. kovo 28 d. nutarimo Nr. 325 redakcija)

GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO PATIKIMUMO UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ APRAŠAS**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašas (toliau – Aprašas) skirtas gamtinių dujų (toliau – dujos) tiekimo patikimumui užtikrinti. Apraše nustatyta dujų tiekimo vartotojams prioritentinė tvarka, dujų tiekimo patikimumo reikalavimai, taip pat kaip šie reikalavimai bus vykdomi.

2. Aprašo reikalavimai taikomi, kai dujų tiekimas sutrinka arba nutraukiamas dėl avarijų ar kitų išorinių veiksnių, kuriems dujų įmonės negali daryti įtakos ar jų valdyti pagal kompetenciją ir pareigas, ar teisės aktų nustatyta tvarka paskelbus ekstremaliają energetikos padėtį.

3. Apraše vartojamos pagrindinės sąvokos:

Dalinis gamtinių dujų tiekimo sutrikimas (toliau – **dalinis dujų tiekimo sutrikimas**) – padėtis, kai Lietuvos Respublika netenka iki 20 procentų tiekiamų dujų ir nėra priemonių šiam kiekiui atkurti.

Didelis gamtinių dujų tiekimo sutrikimas (toliau – **didelis dujų tiekimo sutrikimas**) – padėtis, kai Lietuvos Respublika netenka daugiau kaip 20 procentų tiekiamų dujų ir nėra priemonių šiam kiekiui atkurti.

Gamtinių dujų tiekimo nutraukimas (toliau – **dujų tiekimo nutraukimas**) – padėtis, kai Lietuvos Respublika netenka 100 procentų tiekiamų dujų ir nėra priemonių šiam kiekiui atkurti.

Nenutrūkstamas gamtinių dujų tiekimas (toliau – **nenutrūkstamas dujų tiekimas**) – nepertraukiamas dujų tiekimas vartotojams, kai sutrikus dujų tiekimui dujų įmonės turimomis priemonėmis gali užtikrinti dujų tiekimą vartotojams.

Nutrūkstamas gamtinių dujų tiekimas (toliau – **nutrūkstamas dujų tiekimas**) – pertraukiamas dujų tiekimas vartotojams, kai sutrikus dujų tiekimui tiekimas gali būti ribojamas arba nutraukiamas (išskyrus balansavimo tikslais taikomas priemonės).

Pažeidžiami vartotojai – buitiniai vartotojai, taip pat nebutiniai vartotojai, kurie per metus suvartoja iki 20 000 kub. metrų dujų.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme (Žin., 2000, Nr. [89-2743](#); 2011, 87-4186) (toliau – Gamtinių dujų įstatymas), Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme (Žin., 2002, Nr. [56-2224](#); 2011, Nr. [160-7576](#)) (toliau – Energetikos įstatymas) ir kituose teisės aktuose.

II. DUJŲ TIEKIMO PRIORITETAİ

5. Visi dujų vartotojai pagal dujų tiekimo patikimumą skirstomi į dvi pagrindines grupes: nutrūkstamo dujų tiekimo ir nenutrūkstamo dujų tiekimo. Dujų tiekimo sutartyje nurodoma, kuriai dujų tiekimo grupei (nutrūkstamo ar nenutrūkstamo) priskiriamas vartotojas. Pagal Reglamento (ES) Nr. 994/2010 2 straipsnio 1 dalies a punktą Apraše nustatomas prioritetinis nenutrūkstamas dujų tiekimas pažeidžiamiesiems vartotojams. Energetikos ministerija, siekdama užtikrinti, kad tinkamai būtų įgyvendinamos Reglamento (ES) Nr. 994/2010 2 straipsnio 1 dalies a punkto nuostatos, atlieka pažeidžiamų vartotojų metinio dujų suvartojimo stebėseną ir esant būtinybei teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus dėl pažeidžiamų vartotojų grupių apibrėžimo tikslinimo. Apraše nustatomos šios pažeidžiamų vartotojų grupės:

1 grupė – buitiniai vartotojai;

2 grupė – nebutiniai vartotojai, kurie per metus suvartoja iki 20 000 kub. metrų dujų.

6. Dujų tiekimo nutraukimo, didelio dujų tiekimo sutrikimo ar dalinio dujų tiekimo sutrikimo atvejais, atsižvelgiant į turimą dujų kiekį vamzdynuose, dujų saugyklose ir technines dujų sistemos galimybes, vartotojams dujos tiekiamos ir transportuojamos šia prioritetine tvarka:

- 6.1. pažeidžiamiesiems 1 grupės vartotojams;
 - 6.2. pažeidžiamiesiems 2 grupės vartotojams;
 - 6.3. nebuitiniams vartotojams, sudariusiems nenutrūkstanto dujų tiekimo sutartį;
 - 6.4. nebuitiniams vartotojams, teikiantiems būtiniausius vartotojų poreikius užtikrinančias paslaugas (būtinoji medicinos pagalba, būtinausi maisto ir ne maisto produktai);
 - 6.5. pramonės įmonėms, dujas naudojančioms nenutrūkstamiems technologiniams procesams ir nesudariusioms nenutrūkstanto dujų tiekimo sutarčių;
 - 6.6. nebuitiniams vartotojams, naudojančioms dujas energijai gaminti ir nesudariusiems nenutrūkstanto dujų tiekimo sutarčių;
 - 6.7. pramonės įmonėms, nesudariusioms nenutrūkstanto dujų tiekimo sutarčių;
 - 6.8. kitiems ūkio subjektams, nesudariusiems nenutrūkstanto dujų tiekimo sutarčių.
7. Laikantis Aprašo 6 punkte nustatytos prioritutinės tvarkos, dujų tiekimas, transportavimas ir dujų tiekimo nutraukimo grupė nustatomi pagal vartotojo ar sistemos naudotojo dujų įmonei pateiktus duomenis kiekvienai vartotojo pristatymo vietai atskirai.

III. DUJŲ TIEKIMO PATIKIMUMO REIKALAVIMAI IR JŲ VYKDYMAS

8. Tiekimo įmonės atsakingos už nenutrūkstamą dujų tiekimą pažeidžiamiesiems vartotojams, kuriems jos privalo sukaupti ir laikyti dujų atsargas. Tiekimo įmonės pažeidžiamiesiems vartotojams, kuriems jos tiekia dujas, privalo sukaupti ir laikyti tokį dujų atsargų kiekį, kurio užtekėtų pažeidžiamų vartotojų dujų poreikiui tenkinti Reglamento (ES) Nr. 994/2010 8 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais. Atsižvelgiant į tai:

8.1. kasmet, ne vėliau kaip iki rugsėjo 1 d., tiekimo įmonės privalo:

8.1.1. pagal Reglamento (ES) Nr. 994/2010 8 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas nustatyti ir sukaupti pažeidžiamiesiems vartotojams reikalingą dujų kiekį ir išlaikyti jį, iki nustatomos ir sukaupiamos kitų metų dujų atsargos pažeidžiamiesiems vartotojams;

8.1.2. raštu pateikti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai duomenis apie pažeidžiamiesiems vartotojams sukauptus dujų kiekius;

8.2. kasmet, ne vėliau kaip iki balandžio 1 d., Energetikos ministerija privalo savo interneto svetainėje paskelbti hidrometeorologinius duomenis, gautus iš Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos, kurių tiekimo įmonėms reikia pažeidžiamų vartotojų dujų atsargų kiekiui apskaičiuoti.

9. Nebuitiniai vartotojai, išskyrus 2 grupės pažeidžiamus vartotojus, kurie naudoja dujas energijai gaminti, kai ta energija parduodama ar naudojama visuomeniniams ar gyventojų poreikiams tenkinti, ir neturi techninių galimybių pakeisti dujų kitais energijos ištekliais ar galimybių kaupti kitų energijos išteklių rezervines atsargas, privalo patys laikyti dujų atsargas saugykloje arba sudaryti dujų atsargų laikymo sutartį su tiekimo įmone, turinčia dujų atsargų. Kiti nebuitiniai vartotojai, išskyrus 2 grupės pažeidžiamus vartotojus, gali sudaryti su dujų tiekimo įmone nenutrūkstanto dujų tiekimo sutartį, patys laikyti dujų atsargas saugykloje arba būti nutrūkstanto tiekimo dujų vartotojais. Dujų atsargas kaupiantys nebuitiniai vartotojai, išskyrus 2 grupės pažeidžiamus vartotojus, kaupia dujų atsargų kiekį, nustatytą Gamtinių dujų įstatymo 46 straipsnio 4 dalyje.

10. Nebuitiniai vartotojai ir tiekimo įmonės, pradėję kaupti ir laikyti dujų atsargas dujų saugyklose, ir tiekimo įmonės, kurios su vartotojais yra sudariusios nenutrūkstanto dujų tiekimo sutartį, privalo ne vėliau kaip per 14 dienų raštu pranešti apie tai perdavimo sistemos ir (ar) skirstymo sistemos operatoriui.

11. Dujų atsargos gali būti naudojamos tik esant daliniam dujų tiekimo sutrikimui, dideliame dujų tiekimo sutrikime, dujų tiekimo nutraukimui ar teisės aktų nustatyta tvarka paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį.

12. Dujų tiekimo nutraukimo atveju vamzdyne esančios dujų atsargos, atsižvelgiant į technines dujų sistemos galimybes, naudojamos tik pažeidžiamų vartotojų poreikiams.

13. Esant dideliame dujų tiekimo sutrikimui, daliniam dujų tiekimo sutrikimui ar dujų tiekimo nutraukimui, už sistemų balansavimą atsakingi perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatoriai nedelsdami (ne vėliau kaip per valandą) raštu, faksu, elektroniniu paštu, telefonu, visuomenės informavimo priemonėmis ir (ar) kitais būdais apie tai įspėja vartotojus. Tokia pat tvarka vartotojai turi būti įspėti ir apie dujų sistemos avarijas, gedimus ar dujų tiekimo režimo pažeidimus, dėl kurių gali būti sumažintas, apribotas arba nutrauktas dujų tiekimas, perdavimas ar skirstymas.

14. Dujų įmonės be jokio išankstinio įspėjimo gali nutraukti ar apriboti dujų perdavimą, skirstymą ar tiekimą tik Gamtinių dujų įstatymo 57 straipsnio 5 dalyje nustatytais pagrindais.

15. Esant dideliame dujų tiekimo sutrikimui ar dujų tiekimo nutraukimui, už sistemų balansavimą atsakingi perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatoriai, Aprašo 13 punkte nustatyta tvarka įspėję vartotojus, pradeda dujų tiekimo ribojimą ar nutraukimą. Nutrūkstant dujų tiekimo vartotojai privalo nutraukti dujų vartojimą ne vėliau kaip per valandą nuo įspėjimo gavimo. Nenutrūkstant dujų tiekimo vartotojai privalo apriboti dujų vartojimą pagal atsakingo perdavimo ir (ar) skirstymo sistemos operatoriaus nurodymus.

16. Esant daliniam dujų tiekimo sutrikimui, dujų tiekimas visiems nutrūkstanto tiekimo vartotojams apribojamas proporcingai jų suvartojimui. Dujų tiekimą šiems vartotojams ir sistemos naudotojams riboja perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatoriai, vadovaudamiesi Apraše nustatytais principais. Esant dujų tiekimo sutrikimui, kai dujos tiekiamos iš saugyklos, dujų tiekimas ribojamas atsižvelgiant į saugykloje turimą ir iš saugyklos tiekiamą dujų kiekį.

17. Esant dideliame dujų tiekimo sutrikimui ar dujų tiekimo nutraukimui, dujų tiekimas vartotojams palaipsniui nutraukiamas šia eilės tvarka:

17.1. visiems nebuitiniams vartotojams, nesudariusiems nenutrūkstanto dujų tiekimo sutarčių ir nenurodytiems Aprašo 17.2–17.4 punktuose, – pirma dujų tiekimo nutraukimo grupė;

17.2. pramonės įmonėms, nesudariusioms nenutrūkstanto dujų tiekimo sutarčių, – antra dujų tiekimo nutraukimo grupė;

17.3. nebuitiniams vartotojams, naudojančioms dujas energijai gaminti ir nesudariusiems nenutrūkstanto dujų tiekimo sutarčių, – trečia dujų tiekimo nutraukimo grupė;

17.4. pramonės įmonėms, dujas naudojančioms nenutrūkstamiems technologiniams procesams ir nesudariusioms nenutrūkstanto dujų tiekimo sutarčių, – ketvirta dujų tiekimo nutraukimo grupė;

17.5. nebuitiniams vartotojams, teikiančioms būtiniausius vartotojų poreikius užtikrinančias paslaugas (būtinąją medicinos pagalbą, būtiniausią maisto ir ne maisto produktai), – penkta dujų tiekimo nutraukimo grupė;

17.6. nebuitiniams vartotojams, su tiekimo įmone sudariusiems nenutrūkstanto dujų tiekimo sutartis, – šešta dujų tiekimo nutraukimo grupė;

17.7. pažeidžiamiesiems 2 grupės vartotojams – septinta dujų tiekimo nutraukimo grupė;

17.8. pažeidžiamiesiems 1 grupės vartotojams – aštunta dujų tiekimo nutraukimo grupė.

18. Kilus avarinei situacijai ar teisės aktų nustatyta tvarka paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį dujų sektoriuje, dujų įmonės, vartotojai ir sistemos naudotojai privalo vykdyti perdavimo ir (ar) skirstymo sistemos operatorių nurodymus. Dujų įmonės privalo imtis visų priemonių, kad būtų kuo mažiau apribotas dujų tiekimas vartotojams. Dujų įmonės, vartotojai ir sistemos naudotojai bendradarbiauja užtikrindami, kad dujų rinka būtų paveikta kuo mažiau ir užtikrinami būtiniausieji vartotojų poreikiai.

19. Dalinio dujų tiekimo sutrikimo, didelio dujų tiekimo sutrikimo ar dujų nutraukimo atvejais perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai dujas perduoda ir skirsto pagal Apraše nustatytus principus, neatsižvelgdami į dujų importo sąlygas.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Aprašo reikalavimus pažeidę asmenys atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta

tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [325](#), 2012-03-28, Žin., 2012, Nr. 39-1930 (2012-03-31), i. k. 1121100NUTA00000325

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1496](#), 2010-10-20, Žin., 2010, Nr. 125-6418 (2010-10-23), i. k. 1101100NUTA00001496

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 163 "Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [325](#), 2012-03-28, Žin., 2012, Nr. 39-1930 (2012-03-31), i. k. 1121100NUTA00000325

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 163 "Dėl Gamtinių dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių aprašo patvirtinimo" pakeitimo